

Detergenten

Tidning för anställda

vid Sunlight och Leverindus 13.1983

Av 1983 minns vi för 1984 hoppas vi

Det är strax dags att lägga 1983 till handlingarna och sätta fram planerna för 1984. Både vad gäller arbets- och det privata livet. Detergen-

ten har klätt våra "folkvalda" i fackklubbarna i tomtekläder och frågar dem vad de kommer att minnas från 1983 och vad de tänkt sig att ska

vederfaras medlemmarna under 1984. Vad önskar de, vad vill de arbeta för till sina "undersåtars" glädje och trivsel på arbetsplatsen?

- VAD VI SIF:ARE minns mest utav 1983 är den hårda bantning av organisationen, som hängt över oss hela året. Liket ett grått spöke. Just nu är det inte det ekonomiska resultatet, som spökar, utan kravet på genomförandet av Greenfield som är oförändrat. 1983 förde oss också en liten bit närmare en vidareutveckling av MBL i och med att det s.k. utvecklingsavtalet (UVA) har börjat att diskuteras mellan fack och företag. Det enda, som medlemmarna än så länge märkt av UVA, är rätten att gå på fackmöten delvis på arbetstid. För 1983 har vi utnyttjat vår rätt på 2.5 tim och för 1984 har vi 5 timmar. - Vi minns också att vi under 1983 fick ett arbetsplatsbibliotek. Ett bra sätt att låna böcker på, och möjligheten att låna aktuella

böcker är större än på stora biblioteket.

VI STARTAR 1984 med att bredda diskussion och information från styrelsen till medlemmarna. Vi kommer att samla kontaktombuden till träffar under året. Genom den nyligen genomförda enkäten hoppas vi få återkoppling till vårt sätt att arbeta fackligt.

"NYA SUNLIGHT" inger många SIF:are stora förväntningar. Vi är beredda att jobba för att få tillbaka mera av den så omtalade Sunlight-andan. Min uppmaning till våra chefer blir därför: SÄTT IGÅNG BARA - VI VÄNTAR!!

I FABRIKSKLUBBEN minns vi 1983 som utredningarnas år. Alla dessa uppstartade och pågående utredningar, som inte lämnat arbetsro för övrigt fackligt arbete. Därtill har

de skapat oro bland våra medlemmar och stort trygghets-känslan. -Givetvis minns vi 1983 även som året då försäljningen, efter en period av stagnation, fick ny vind i seglen. VIA TAED passerade 10.000 tons gränsen redan i november och flera andra produkter ökade på marknaden. Naturligtvis inser vi, att när företaget går bra så är det oss alla till glädje och framgång. Vi minns också att vi fick börja hålla fackmöten delvis på arbetstid.

FÖR 1984 GÄLLER förhoppningarna i första hand en god löneuppgörelse och fred på arbetsmarknaden. På det lokala planet kommer vi att ägna produktionsgrupps-verksamheten stort intresse. Ett starkt engagemang måste till, för att skapa ökat inflytande över den egna arbetssituationen. Vi vill övertyga våra medlemmar att inse värdet av ett ökat inflytande. Att det är ett sätt att skapa större säkerhet och trygghet. I egenskap av huvudskyddsombud vill jag också slå ett slag för skyddsverksamheten. Vi vill satsa på en god utbildning för våra skyddsombud, i syfte att ytterligare nedbringa olycksfallen.

"Facktomtarna" forts på nästa sida

ledarvakanser blir besatta under 84! Situationen nu är ohållbar med inga reserver vid sjukdom och bortovaro. □□

- SÄLLAN HAR det hänt så mycket roligt, stimulerande men även tråkigt, som under 1983. Först och främst vill vi i Stockholmsklubben gratulera Sunlights ledning till lyckade omorganiseringer och till att man (tillsammans med facket?!) lyckats skapa den glada och engagerande stämning, som nu råder både i huset här och på fältet. - Sorgligt, men kanske oundvikligt, så har många enskilda kommit i kläm vid omorganisationerna. Periodvis har de mått klart dåligt och en del gör det kanske fortfarande.

- Tråkigt är också att vi inte kunnat enas om några regler hur vi (facket och företaget) gemensamt ska hantera frågor kring införande av datorer och nya datasystem. -- Men, vi har ju den nya magiska trollformeln "Utvecklingsavtalet" som ska hjälpa oss att lösa alla knutar. Fast mera handgripligt får vi nog skjuts av nytändningen inom Sunlight. Det är ju mycket lättare att arbeta i ett företag i medgång.

1984 SER VI fram emot med optimistisk förväntan! □□

I SALF-KLUBBEN minns vi bl.a. att vi under 1983 blev tre arbetsledare färre genom pensioneringar. Någon återbesättning av de tjänsterna har inte skett och det betyder fortsatta problem för oss.

- Avtalsuppgörelsen 1983 avklarades ovanligt snabbt såväl centralt som lokalt, vilket man minns med tillfredsställelse.

- Frågan om produktionspremie är däremot fortfarande oklar, men arbetet fortsätter med att försöka finna en lösning. Diskussionerna om utvecklingsavtalet fortsätter tillsammans med arbetsgivarparten med sikte på en uppgörelse till fördel för alla.

FÖR 1984 sätter vi, som alla andra, högst på önskelistan en lugn avtalsuppgörelse. PTK slöt ju förra året ett 2-årsavtal med hänsyn till skatteuppgörelsen. Vill man tumma på den kan det bli segdraget med lokala förseningar som följd. Det vill vi inte!

- Det går bra för företaget nu och den trenden hoppas vi fortsätter under 1984 och längre. Medvind för företaget betyder medvind för oss anställda. Kanske vågar vi hoppas på att några arbets-

FABRIKSTOMTEN SJÄLV, WOLFGANG KAISER, var redan i slutet av v. 49 helt uppsluktad av julruschen och nästan omöjlig att få tag i. Det lyckades dock i 11:te timmen innan pressläggning.

1983??... Jo, förstås..... Greenfield-studien har upptagit en stor del av året. Och jag tycker att vi under -83 tagit det första steget fullt ut i en mindre, men starkare organisation och därmed också fått fastare mark under fötterna för framtiden.

- Datorer har vi ju levt med länge redan, men under -83 har de på allvar gjort sitt intåg även i produktionen. - CMC-packningsmaskinen på pulver, började gå i full produktion under året och

Detergenten

(latin = rengöraren)

NR 13
ÅRGÅNG 12

Manusstopp
för nästa nummer 13 jan.

Utgiven av:
AB Sunlight
611 87 Nyköping
Tel. 0155/802 00

Redaktör och
ansvarig utgivare:
Daga Nilsson-Lundkvist

Redaktionskommitté:

Annette Asp, Fabriks
Göran Berglund, SIF, Stockholm
Göran Hofstedt, Leverindus
Rolf Johansson, SALF
Kalle Johansson, illustrationer
Monica Lundberg, SIF, Nyköping

Tryckeri AB Åkerblom & Strandberg, Nyköping

den ser ut att hålla vad den lovat. För övrigt är omorganisationen, ur teknisk synpunkt nästan klar på pulverpackningen. Maskiner och utrustning har reducerats och anpassats till vad som är en absolut nödvändighet för att klara en effektiv produktion. Återstår viss utrustning, men den är sådan som är avhängig det nya transportsystemet från fabrik till lager, som jag hoppas kan påbörjas 1984.

- 1983 är också året under vilket relationerna mellan Sunlight och Leverindus tyvärr påtagligt försämrats.

FÖR 1984 hoppas jag att det flertal stora investeringsprojekt, som redan är beslutade, ska komma igång på utsatt tid och fortskrida plan enligt. Det största projektet är utan tvekan rationaliseringen av flödet "färdiga produkter från fabrik till lager". Den utredningen hoppas jag kan slutföras snarast så att de praktiska arbetena kan komma igång under -84. I det projektet försvinner också vissa, ur arbetsmiljösynpunkt, negativa moment.

- Datoriseringen av styrning och dosering i spraytornet är ett projekt jag också önskar kan påbörjas under -84.

- Två stora energibesparingsprojekt kommer att startas liksom också en rationalisering av produktionen av Leverindusprodukter. Jag återkommer till relationerna med Leverindus, som jag verkligen hoppas ska återföras under 1984 till ett bättre samarbetsklimat. Det krävs åtgärder från båda parter och på alla nivåer.

- Jag tror att 1984 ska föra oss en bra bit framåt med den nya organisationen och får vi fortsätta den positiva utveckling, som företaget visar nu så har vi all anledning att ta emot 1984 med optimism och tillförsikt. □□

TV-Aktuellt på tvålen

Foto: D Nilsson-Lundkvist

TV-Aktuellts INGRID THÖRNQVIST, t.v., ger INGRID NYMAN regi vid inspelningen på tvålpackningen. I bakgrunden ses mikrofonmannen ställa in för ljud.

En dag i slutet av november fick INGRID NYMAN, tvålpackningen, telefon från TV-Aktuellt. En något förvånad Ingrid fick så småningom veta att TV ville göra ett reportage om Fabriksklubbens hjälpverksamhet för en polsk familj. TV-teamet var nämligen på väg till Polen och skulle där ta kontakt med familjen ifråga.

Sedan mer än ett år tillbaka hjälper Fabriksklubben en familj i Warschawa. Medlemmarna satsar 4 kr/kvart. och person och för pengarna köps livsmedel, men även en del kläder och andra nödvändighetsartiklar, som sänds regelbundet. Familjen består förutom av Mamma Jola och Pappa Jerzy också av pojkar-na Jarek 10 och Micahl 6 år.

Hur fick TV nys om just Er?

- Jag tror de fått kontakten över AIC (Arbetarrörelsens Internationella Centrum). Det är nämligen därifrån vi

får pengarna till frakten. Ingrid Thörnqvist var också där här hon ringde mig. Jag tyckte det här var en så kul idé så jag bad henne kontakta Dig för att få OK att komma till fabriken. Och så blev det av. Kanske har programinslaget redan sänts när vi läser det här.

Någon svårighet med språket har Fabriksklubben inte. Polskfödda Ursula Karlsson, även hon på tvålpackningen, översätter alla brev. De från familjen finns ofta på anslagstavlan i porten, där alla kan få ta del av dem.

Tack för

alla tips och all uppmuntran till Detergenten under året! Välkommen igen nästa år.

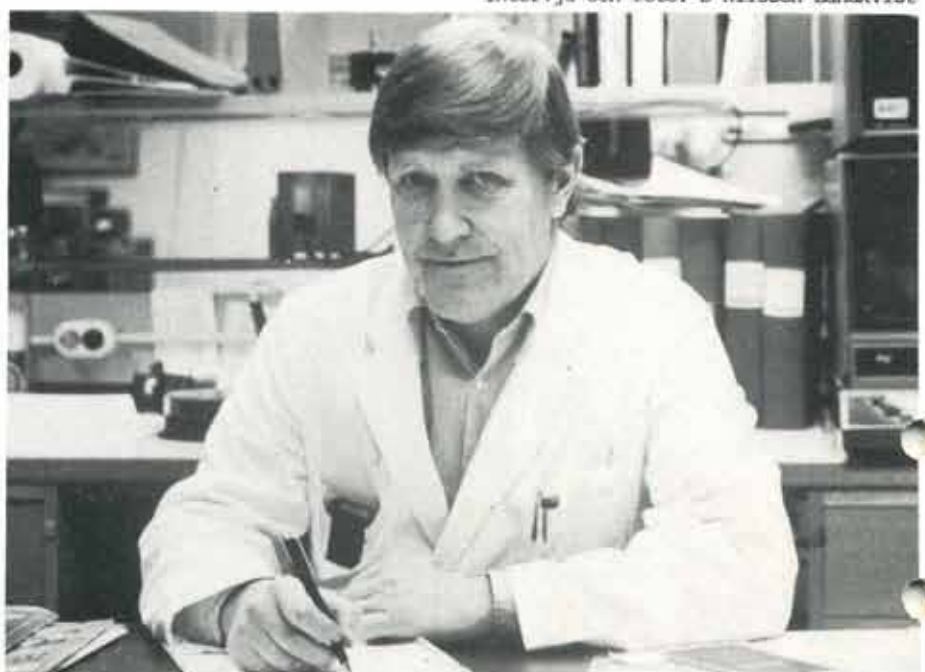
God Jul och Gott Nytt År önskar Redaktionskommittén

Svart eller vit avgör Ditt liv

På SIF-klubbens årsmöte berättade ROLAND LUNDQVIST och visade diabilder från sina tre år i Sydafrika. "A, va' intressant, man kunde ha lyssnat länge till" hördes flera röster ur församlingen. Av självklar anledning kunde inte alla vara med där. Vi har därför bitt Roland berätta i Detergenten så flera kan få ta del av hans upplevelser och iakttagelser i Sydafrika. Även om artikeln blev ganska lång, så vill vi inte dela den i två avsnitt, den skulle förlora på det. Och har Du väl börjat läsa vill Du nog gärna fortsätta till slut.

Intervju och foto: D Nilsson-Lundkvist

Hemma igen på instrumentsektionen i Nyköping är ROLAND LUNDQVIST, om än med lite av hjärtat kvar i Sydafrika.

- Efter tre år i Sydafrika är jag inte säker på vad som kommer att hända med landet. Jag vet bara att de svarta är på vinnarsidan och de vita på förlorarsidan. Men jag vet också, liksom de svarta själva, att de inte ensamma kan klara landet. Det måste bli en kompromisslösning. De vita, som i flera generationer bott i Sydafrika, har heller inget land att åka hem till. De är sydafrikaner. Jag hoppas på en lösning i samförstånd och samarbete, utan våldsamheter. Det vore det bästa som kunde hända Sydafrika och dess folk.

Den som säger så är ROLAND LUNDQVIST på Sunlights instrumentsektion, som i tre år varit "utlånad" till Unilever i Sydafrika under uppförandet av den nya tvättmedelsfabriken i Boksburg.

Hur känns det att vara hemma igen, Roland?

- Den frågan har jag fått många gånger nu och jag säger att om ett halvår kans-

ke jag kan svara uppriktigt. Det har varit intensiva år. Såväl tidsmässigt som beträffande engagemanget. Den effektiva arbetstiden motsvarar säkert 3½ år. Jag var också så tätt knuten till de människor jag jobbade ihop med, så det vore onormalt om jag inte kände en viss saknad. En annan sak, som gör att jag känner mig lite vilsen, är att jag fortfarande inte vet var i organisationen jag ska finnas. Jag vet inte riktigt vad jag ska samsla med framöver.

Tre år är i och för sig ingen lång tid. Men ändå tillräcklig för att man ska kunna skapa sig en uppfattning om förhållandena i det land man lever i. Vad säger Du?

- På ett sätt var det bättre än jag föreställt mig - på ett sätt sämre. Man märker ingenting av motsättningar i vardagslivet även om de finns där. Ganska snart förstod jag hur katastrofalt europeerna förenklar den sydafri-

kanska situationen. Man får lätt uppfattningen att om man bara ger de färgade rätt och levnadsförhållanden likvärdiga de vitas, så är problemen ur världen. Det är en grov förenkling och generalisering av de enorma problemkomplex som råder. Och skulle de vita lämna landet så skulle fullständigt kaos uppstå.

Sydafrika ingen koloni

- Nej just det. Sydafrika har aldrig varit en koloni, som t.ex. Angola, Belgiska och Franska Kongo m.fl. stater. Att skicka ut de vita från Sydafrika vore som att säga att Amerika tillhör indianerna och så köra bort alla svenskar, italienare m.fl. nationaliteter, som emigrerat dit för 50-100 år sedan. Och vars ättlingar alltid varit amerikanska neborgare.

Hur är det att vara turist eller besökare i Sydafrika?

- Som turist eller tillfälligt boende kan man vara där i

åratal utan att märka något av orättvisorna. Därför att man lever i helt åtskilda världar. Det förekommer inget umgänge över rasgränserna. Samhället är välordnat och man lever mycket efter amerikanskt mönster med att sköta sig själv. Man sörjer i stort sett för sina sociala angelägenheter som försäkringar, pensioner etc.

I många och hårda ordalag har man under senare år fördömt de multinationella företagens rvarar i Sydafrika. Lag-vägen vill man förhindra nyinvesteringar, man uppmanar till bojkotter och strejker etc. Vad är Din uppfattning om effekten?

- De är meningslösa om de inte utförs SAMTIDIGT ÖVER HELA VÄRLDEN! Skulle de stora företagen verkligen dra sig ur Sydafrika i dag så skulle situationen bli helt ohanterlig. De som man tror sig hjälpa genom sådana åtgärder, nämligen de svarta, skulle skoningslöst drabbas av arbetslöshet/misär.

En ny fabrik i veckan

- Skulle man ha som mål, att fortlöpande fram till år 2000, ha arbete till Sydafrikas arbetslösa så krävs att man startar en ny fabrik med 1.000 anställda varje vecka. Vad som förvånar mig i resonemanget om bojkotter etc, är att ingen säger rösten för att förhindra importen till Sydafrika! Alternativet till en avveckling av utländsk verksamhet i landet skulle ju bli import. Och den sysselsätter inga människor!
- En aktivitet, som jag däremot tror vore effektiv är bojkott av sydafrikansk idrott. Sydafrikanerna är idrottstokiga. Det skulle "svida" om de inte fick skicka t.ex. sitt rugbylag till Nya Zeeland eller England. En sådan bojkott skulle till största delen drabba de vita samtidigt som den inte förorsakar varken arbetslöshet

eller svält, vilket borde vara målet för alla åtgärder.

Det handlar om kunskap

- Ja det kommer att ta flera generationer innan de svarta når den kunskapsnivå, att de kan delta i alla beslutsprocesser och ta över och driva industrien på "egna ben". Det här problemet är de svarta själva medvetna om. De vet att de inte klarar sig ännu. Därför är det också viktigt att arbetsgivaren kräver mera kunskapsmässigt av de svarta. På så sätt kan man "skjuta" på så att de får bättre möjligheter att avancera. Också genom att företagen startar egen utbildning.

Unilever ställer krav

- För att få fast anställning inom Unilever så krävs att vederbörande är läs- och skrivkundig. Helst bör man ha motsvarande vår grundskola

Pengar styr, inte idealism

- Ingenstans är det idealismen som styr. Det ska man komma ihåg. Skulle företag som Sandvik, ASEA, Atlas Copco, Unilever m.fl. tvingas ur landet, så betyder det bara att någon annan ekonomisk kraft tar över. Utan garantier på att vara bättre. När vi köpte maskiner till den nya fabriken, frågade jag alltid leverantören hur det är med reservdelar o.d. i händelse av en bojkott. Svaret var alltid detsamma. Inga problem, det finns andra vägar att gå. Över andra länder. Därför anser jag dylika aktioner värdelösa. De ger bara någon annan en affär och skapar trassel på fel håll.

Vilka är då problemen och vad ska man göra?

- Problemen är många och stora. Inte enbart mellan svarta och vita utan även bland den färgade befolkningen, inklusive indierna,

som i stor utsträckning är de affärsdrivande och som inte har de bästa relationerna till de svarta. Det råder skilda uppfattningar i religion, stammar, språk och kultur. Och alla tycker sig ha rätt i sina åsikter. Att ena dessa stridiga viljor hos 27 milj (17 milj svarta) vem tror sig lyckas med det? De s.k. Homelands, ett slags avstyckade områden för svarta, som ska fungera som en form av självständiga stater i staten är ingen bra lösning. De ligger oftast långt borta från arbetsplatserna. Och omfattar endast 13% av landet.

Den fackliga medvetenheten?

- Den har varit dålig, men börjar spira så smått. På fabriken i Boksburg finns nu en fackförening för svarta. Efter ett andra upprop fick man tillräckligt med medlemmar, dvs minst 50%-ig anslutning, för att kunna starta diskussioner med arbetsgivarparten. Den är den enda fackföreningen, de vita och för tjänstemännen finns ingen. Från företagsledningen har man faktiskt uttryckt tillfredsställelse över att föreningen kommit till, även om arbetet än så länge är något "valhant". Där skulle facket internationellt kunna göra mycket större insatser än att uppmana till strejk och bojkott. Nämligen att ge undervisning i fackligt arbete, förhandlingsvana och överhuvudtaget hur man "ungås" med arbetsgivaren. En sådan hjälp skulle, mer än annan, föra de svartas sak framåt.

Svart = 2:a klass-människa!

- Diskriminering förekommer överallt på jorden, men det är bara i Sydafrika det finns en lag som tillåter diskriminering. Apartheid är något FRUKTANSVÄRT. Är Du inte vit är Du en 2:a klassens männi-

Ung i fabrik ...

MARIE KJELLBERG trivs även på verkstaden. "Gubbarna" är snälla här, säger Marie, på bilden tillsammans med "gubben" Oskar i skåpet.

MARIE KJELLBERG, 23, kom till Sunlight i maj -80 via Arbetsförmedlingen. - Jag hade då haft tillfälliga jobb i varuhus och affärer efter grundskolan. Ett beredskapsjobb på daghem, som jag trivdes mycket bra med, var också slut. - Jag började på pulverpackningen, men jag har svag rygg, så det går inte så bra vid maskinerna. Därför nappade jag på när verkstaden behövde hjälp före semestern. Det är ett förberedelsearbete för data. Märkning av verktyg och reservdelar. Så det är kanske både/och en slump att jag hamnade här.

TRIVS gör jag på verkstaden också, men kamratmässigt hör jag hemma på pulverpackningen. Vi har fint kamratskap där. Träffas även på fritiden och har kul. Knytkalas, ut och dansar, reser ibland. Vi känner varandra också privat och har därför även kul på arbetet.

FRAMTIDSPLANER har jag inga speciella. Är glad att jag har ett jobb och tar dagen som den kommer. Kanske blir det affär en dag igen... eller något annat med människor och service.

ANNICKA DAHLGREN tror kanske hon ångrar sig senare om hon inte utbildar sig till ett yrke. För hon har inte tänkt att jobba så här hela livet.

ARBETSLÖSHETEN? - Jovisst den är säkert svår, men man får inte ha för stora krav utan ta det som finns. Det är annars lätt att ta arbetslösheten som orsak att inte göra nå't, säger Marie, som ägnar mycket av fritiden åt bowling, till glädje även för vår idrottsförening.

ANNICKA DAHLGREN är som Marie, 23 år och började även hon här 1980. Och det var faktiskt av en slump. - Jag var arbetslös efter ett beredskapsjobb som lärarassistent och ett vikariat på Tempo. En dag träffade jag Monica Pöllänen på ett fik i Oxelösund. Jag frågade om hon visste om det fanns jobb på Sunlight och hon gav mig rådet att ringa, vilket jag ju gjorde och fick börja.

TRIVS gör jag på så sätt att jag är glad att ha ett jobb. Nu är jag utlånad till städningen och det går också för sig. Träffar många människor och det är ganska fritt arbete. Men på pulverpackningen känner jag att jag hör hemma.

FRAMTIDSPLANER - ja, det måste kanske bli utbildning så småningom. I något praktiskt yrke där jag får arbeta med

ARBETSLÖSHETEN hänger över oss som ett svart spöke. Framför allt över ungdomarnas framtidsutsikter till försörjning och ett eget liv. Massmedia presenterar ständigt nya och stigande siffror över arbetslöshetens Sverige och lovar ingen större ljusning för 1984. Man visar köer av arbetssökande, intervjuer med ungdomar, som inte får det jobb de tänkt sig, ungdomar som sover halva dagarna för att få tiden att gå etc.

MAN UNDRAR ibland om situationen verkligen är så uppgivande

* TÄNKTE DU FRÅN BÖRJAN ATT JOBBA INOM INDUSTRI MED DEN HÄR TYPEN AV ARBETSUPPGIFTER?

* TRIVS DU MED JOBBET DU HAR NU

händer och fantasi. Och gärna rörligt. Men man blir lite rädd att bryta upp när man har ett jobb och tjänar pengar. Man tänker på studielån och så...

ARBETSLÖSHETEN vill jag säga är farlig. Den skapar apati. Det är så konstigt, man gör inte hemarbetet heller, när man är utan jobb. Saker som man annars är noga med. Man bara sitter. Ändå var jag utan jobb bara i ett par månader. Det finns naturligtvis jobb om man flyttar på sig. Till Stockholm ex.vis. Men där blir bostadsfrågan svår att lösa, tror Annicka, som nu bor i Oxelösund. Annicka har inga speciella hobbies eller fritidsintressen. - När jag är ledig gör jag precis vad som faller mig in, säger hon.

MIKAEL HENRIKSSON, 22, hade aldrig tänkt börja i fabrik. Efter verkstadsmekanisk linje på gymnasiet, fick han en 3 mån provtjänstgöring på Thorsmans. Men så skulle man minska personal där och Mika-

...ung i fabrik

och så pessimistisk, som den framställs för oss. Vad säger de ungdomar, som har lyckats med att få ett jobb? Kanske inte drömjobbet precis, men de har ändå en fot inne i arbetslivet. Och de tjänar pengar. Men att t ex gå skift i en fabrik, är det något man tänkte sig från början? Eller blev det bara så? Av en slump?

DETERGENTEN frågar fyra av våra ungdomar mellan 20-25 om hur de hamnade här, hur de trivs med jobbet, om framtidsplaner och om arbetslösheten.

* VILKA FRAMTIDSPLANER HAR DU?

TROR DU DET ÄR SÅ HOPPLÖST PÅ ARBETSMARKNADEN, SOM DET FRAMSTÄLLS I VÅRA MEDIER?

el blev utan jobb. - Då sökte man en dunkfyllare här och jag fick det. Nu är jag tillfälligt på lagret, där jag gör allt utom kör truck.

TRIVS - det gör jag faktiskt på lagret. Men egentligen hör jag till flytande produkter, men jag vill helst inte in i fabriken igen.

FRAMTIDSPLANER? - Jag har sökt ett jobb som säljaspi-
ant på Leverindus och jag hoppas jag får det. Jag vill gärna in på säljarbanan. Tycker om kontakter med folk och serviceinriktat jobb.

ARBETSLÖSHETEN - kan vara besvärlig, men visst finns det jobb för den som vill ta vad som bjuds. När jag sökte hit kunde jag fått annat jobb i Trosa-Vagnhärad, men jag föredrog detta framom att pendla. Mikael är inte pessimistisk. Han kan försörja sig medan han väntar på "CHANSEN", som han tror på. Fritiden är aktivast om sommaren, windsurfing för hela slanten. På vintern mest lite badminton och stillsammare lekar.

Många ungdomar tar inte de jobb som finns. Det är lätt att få pengar ändå, tror MIKAEL HENRIKSSON, som väntar på chansen som säljare.

KEITH BUCHHOLZ kom till Sunlight i september 1980. Och det var inte av en slump.

Keith, som är utbildad målare, hade också jobb som sådan när han hörde att Sunlight sökte jobbare till fabriken. "Ska Du lämna målaryrket, som är så fritt, mot att stå inne i en fabrik, "låst" vid maskiner och stämpelklockor", sa många till Keith då. Vad säger Du?

- Att det inte är så fritt. Man ska beställa material, utrustning och hålla reda på en massa grejor. Dessutom har man ingen fast arbetsplats. Jag kunde vara på 4-5 olika ställen på en vecka. Oftast jobbade jag ensam.

TRIVS gör jag än så länge i alla fall. - Jag tycker inte det är så låst att jobba i fabrik. Beror också lite på hur man lägger upp jobbet. Det kan vara nog så rörligt och man har alltid folk omkring sig. Jag tycker det känns bra att stämpla in, göra jobbet, stämpla ut och gå hem. Det är odning och reda. Men en dag kanske jag vill pröva på något annat.. om

FRAMTIDSPLANERNA ligger rätt så stilla för närvarande.

KEITH BUCHHOLZ är killen som lämnade det "fria" målaryrket för att börja jobba i fabrik, "låst" vid maskiner och stämpelklockor.

Mycket för att man måste vara rädd om sitt jobb. Skulle man utbilda sig till något annat, måste man veta att det går att få jobb när man är färdig. Men skulle det bli något inom företaget t.ex. som betyder vidareutveckling så prövar jag gärna på. Det skulle nog vara nyttigt tror jag.

ARBETSLÖSHETEN har jag inte följt så noga eftersom jag haft jobb hela tiden. Men att det är svårt vet jag genom min fästmo, som hankat sig fram på beredskapsjobb och vikariat en längre tid. Inom Kommunen t.ex. tar ofta de tillfälliga jobben slut efter 11 mån. För har man, inom loppet av 2 år, haft vikariat i 12 mån., så träder nämligen LAS (Lagen om Anställnings Skydd) i kraft. Det laboreras nog en del för att undgå anställning, tror Keith, som när detta skrivs jobbar nattskift på tvåpackningen. På fritiden tar han, så här års, gärna bössan med och går på jakt. Framst sjöfågel om vädret tillåter att vara på sjön. Foto är en annan hobby. -För övrigt umgånge med vänner och bekanta samt en och annan uppfriskning i det gamla yrket. □□

Vad - eller vilka är Sunlights Direktion?

Ja, om detta kunde vi ha en ganska omfattande frågesport i varje fall i Nyköping. Ty trots att denna herr-sextett utgör företagets högsta ledning, så är i varje fall fyra av dessa herrar mer eller mindre okända för Nyköpingspersonalen. Men den bristen tänkte Detergenten, kanske i någon mån, avhjälpa genom nedanstående presentation.

SUNLIGHTS DIREKTION har det gemensamma ansvaret för företagets målsättning, strategi och allmänna policier samt för fastställande och uppföljning av strategiska och operativa planer i enlighet därmed. Direktionen ska verka för effektiv samordning av företagets olika funktioner. - Direktionen sammanträder två gånger i månaden, varannan gång i Stockholm och varannan i Nyköping. Dagordningen upp- tar punkter av mera stående karaktär som månadsresultat, information från respektive medlems ansvarsområde m.m. Därutöver behandlas frågor av mera aktuell natur som t ex på senaste mötet, vinstplaner budgetutfall, lanseringsplaner för nya produkter, prishöj-

ningar, standardkalkyler för 1984 m fl ärenden.

Av direktionens sex medlemmar har fyra Stockholm som stationeringsort. De är:

PETER CASSEL, som är försäljningsdirektör för Sunlight och Klara-Tvätta och därmed ytterst ansvarig för den totala försäljningsverksamheten. (Försäljningsavdelningen presenterades i sin helhet i Detergenten nr 9/83).

STEFAN ELVING, är Sunlights marknadsdirektör och håller i alla trådarna till företagets marknadsföring, även om han till sin hjälp har nio medarbetare.

ROBERT KERR är skotte och företagets ekonomidirektör. Han är alltså den som kniper om företagets hela penningbörs.

Robert arbetar vanligtvis tre av veckans fem dagar i Nyköping, där han har 99.9 % av sin personal. Inom redovisning, distribution, order, planering, administrativ utveckling med data o.s.v. Trots detta kan Robert röra sig tämligen inkognito i Nyköping.

ROLF LINDMAN är verkställande direktör för Sunlight och Klara-Tvätta och får därmed i första hand axla hela ansvarsbördan, vilken han sedan delar med de övriga fem direktionsmedlemmarna.

I Nyköping finns två av direktionen, nämligen:

BENGT-OLOF KARLSSON, personaldirektör i Sunlight och huvudansvarig för all personal inom företaget. I Stockholm finns en personalchef (deltid) som biträder Bengt-Olof med frågor rörande personal på fältet och vid Stockholmskontoret. Bengt-Olof handlägger även personalärenden för Leverindus.

WOLFGANG KAISER är tysk till bördan. Han är Sunlights tekniske direktör och ansvarig fabrikschef i Nyköping. Han har under sina vingar hela produktionen, utvecklingsavdelning och driftkontroll, anläggningsavdelning och säkerhetstjänst.

Vi hoppas att med denna presentation ha klargjort definitionen på "Sunlights Direktion" samt vem som är vem i den. Att vi presenterade Robert och Wolfgang med nationalitetsbeteckning betyder att de övriga representerar olika delar av vårt avlånga land. Sålunda stod Peters vagga i Stockholm (vilket är omöjligt att höra) Stefan såg dagens ljus i Sundbyberg, medan Rolf slet barnskorna på Helsingborgs gator. Bengt-Olof är ett gränsfall mellan skåning och smålänning, med stark lutning åt det senare.

Stående från vänster: PETER CASSEL, WOLFGANG KAISER, STEFAN ELVING och sittande från vänster: ROBERT KERR, ROLF LINDMAN och BENGT-OLOF KARLSSON

SIF-KLUBBEN, NYKÖPING

hade kallat till årsmöte i fabriken matsal, måndagen den 28 november. 57 personer hade bänkat sig när första programpunkten startade. En videofilm "Vikariatet", som just handlar om hur det går till att tillsätta ett vikariat. I det här fallet hade man en manlig och en kvinnlig sökande, med lika goda meriter, men där åsikterna beträffande de personliga egenskaperna var delade. Hur gick det då? - Ja det framgick inte i klartext i filmen. Men Du som var med och såg den - hur skulle Du ha gjort om Du varit personalchefen i det här fallet?

Sedan följde årsmötesförhandlingarna och som klubbstyrelse för 1984 valdes:

Monica Lundberg, ordf
Kurt Holmgren, v ordf
Norma Larsson, sekr
Jack Wahlberg, kassör
Kjell Norin, ledamot
Jno Jansson, "
Bo Westin, "

Suppleanter

Björn Gustafsson
Birgitta Johansson
Jörgen Lundqvist
Leif Lindroos

Därefter var det dags för vår just nu mest exotiske medlem, Roland Lundqvist, att visa bilder och berätta om sina tre år i Boksburg, Sydafrika. "Är det redan slut", hörde jag fler som sa när Roland efter 50 min släckte diaprojektorn. Men kvällen var inte slut. En härlig supé trollades snabbt fram av Jörgen och Birgitta, Festkommittén.

Rapportör: M Lundberg

INSÄNDARE UNDER SIGNATUR ÄR OCKSÅ INFORMATION

På redaktionen får vi ibland höra kommentarer som: "Vad är det för fegisar, som inte vågar skriva under sina insändare med namn".

Men sådana påståenden vill vi inte skriva under på. Det står visserligen redaktören fritt att ta in insändare eller ej, men skulle vi nobba insändare under signatur, skulle vi inte få veta mycket vad folk tycker och tänker ute på anläggningen. Och som personaltidning skulle vi göra ett misstag. Det handlar inte så mycket om feghet som om rädsla för sin omgivning, då man skriver under signatur. Det är inte ovanligt att personer blir "utfrusna" bara för att de deklarerat en uppfattning, som skiljer sig från chefens eller arbetsgruppens. Insändarna ger oss också en nyttig fingervisning om att det finns brister i informationen. Folk vet helt enkelt inte hur saker och ting fungerar. Därmed får de också en sned uppfattning om mycket.

Genom korrekta och upplysande svar, som alla kan ta del av, sprider vi kunskap, som kanske underlättar för många att förstå de större sammanhangen. I mån av plats tar vi gärna in insändare. Men Du som vill skriva under signatur, kom ihåg att Du till redaktören måste uppge Ditt namn. Därför att han/hon ska ha möjlighet att ta kontakt och, om så behövs, kunna diskutera innehållet innan publicering. Det förtroendet får skribenten ha för redaktören, vars skyldighet det är att behålla namnet för sig själv.

Vad vi emellertid undanber oss i insändarspalten är: personangrepp, svordomar och ett i övrigt vulgärt språk. Detergentens ambition är att föra ett lättläst, och ett så korrekt språk som möjligt, som kan accepteras av alla. Och rätten att få skriva under signatur, den tycker jag vi ska vara rädda om.

Daga Nilsson-Lundkvist

TYCKER NI VI SKA STÄNGA MOTIONSHALLEN?

Det finns verksamma krafter som arbetar för det. Genom den skadegörelse, som tydligen fortsätter, trots tidigare uppmaningar i Detergenten att iaktta större ordning och varsamhet. Det är under veckosluten det verkar gå häftigast till, eftersom upptäckterna oftast görs måndagar/tisdagar. Ny-

ligen var ett el-element lösslitet från väggen, och det är knappast förorsakat av någon idrottslig handling. Hallen är snart i behov av en mera genomgående uppsnyggning, men frågan är om intresse finns för detta med de tendenser som nu visas. Och varför anmäls aldrig någonting? Har man förorsakat eller upptäcker en skada, varför inte anmäla den till personalavdelningen eller portvakten? OCH VARFÖR MÅSTE ALLTING MISSBRUKAS ???

Och alla andra också - utanför fabriken - som vi kommer i kontakt med när vi rantar omkring med våra besöksgrupper. Till alla, ingen nämnd och ingen glömd, ett stort och varmt tack för all hjälp vi fått under året med besöksverksamheten. Vadå hjälp? undrar kanske någon? Jo, den hjälp som är så viktig när man kommer ut på en anläggning med gäster i släptåg. Att alla är glada och vänliga. Även om Ni tänker ibland att "kommer dom nu igen" så lyckas ni dölja det väldigt väl. Vi känner oss aldrig o- välkomna på avdelningarna, vilket underlättar vårt arbete mycket. Ty även vi menar ibland att det är lite jobbigt med alla frågor och stökiga skolklasser. Att få ett vänligt svar på en fråga eller bara en glad nick, ger känsla av samarbete. Det märker också, kanske främst våra vuxna grupper. Inte så sällan får vi höra att vi verkar ha trevlig personal. Det är den bästa PR man kan få i det här jobbet. Vi hoppas det här trevliga samarbetet fortsätter även nästa år och alla andra år. Tack också alla som tagit hand om och hjälpt våra PRAO-elever. Det känns så mysigt när eleven går hem på fredagen och säger "det har varit jätteroligt här". Ha det så bra - vi ses nog igen fram på nyåret, tänker Daga och Monica instämmer.

Det gäller Ditt barn!

Utan möjlighet att värja sig tvingas tusentals småbarn till rökande föräldrar att äta, leka och sova i ständig os av tobaksrök. Dagligen måste de andas en luft, som inte skulle godkännas ur arbetsmiljösynpunkt på en arbetsplats.

SMÅBARN BLIR PASSIVA RÖKARE genom omgivningens tobaksrök, säger barnhälsovårdsöverläkare PER-OLOF ELFSTRAND i Skövde i en artikel i tidskriften CANCER.

REDAN PÅ FOSTERSTADIET börjar det. Av två cigaretter om dagen märks förändringar i fostrets andningsmönster. Röker en gravid kvinna ett paket, eller mer, om dagen försämras barnets tillväxt, vilket kan noteras högre upp i åldrarna. - Jag önskar att man i undervisningen mera informerar tonårsflickor om problemet rökning/graviditet säger dr Elfstrand i samma artikel. □□

Roland Lundqvist, forts fr sid 4

ska, oavsett om Du är god eller dålig, om Du är professor eller fabriksarbetare. Vi som tar frihet och jämställdhet som en självklarhet är nog överens om att vi måste arbeta för att få bort apartheidlagarna. MEN VI MÅSTE SE TILL ATT VÅRA ÅTGÄRDER VERKLIGEN HJÄLPER DE DEM VI VILL HJÄLPA, DE SVARTA!

Roland har medvetet hela tiden talat om svarta och vita. Det är nämligen så, att i Sydafrika finns det FYRA grupper. Svarta, vita, indier och färgade. De som inte är vita, svarta eller indier klassificeras som färgade. Svarta, indier och färgade har samma rättigheter eller snarare samma brist på rättigheter. □□

Intensiv mässhöst för Leverindus

Text: Monica Lundberg

★★★★★★★★★★★★

PÅ TEKNISKA MÄSSAN

deltog Leverindus i år för första gången. Mässan pågick mellan 20.26 oktober. Leverindus hade en monter på 45 m² i sin egen färg gult/grönt. Inne i montern kunde besökarna få information och en kopp kaffe och vid sidan om serverades läskedrycker från syster Novia.

PEDER HALLBERG, utställningsgeneralen, berättar: *Vi talade med våra besökare om handhygien, avfettningsmedel och om tvätt i egen regi samt Leverindus service och Unilevers produktsäkerhet. - Vi vill göra Leverindus känt för så många som möjligt - det är vårt måtto!*

- Vi använde ju en del knep, förstås att locka besökarna till oss. Vi satte en pinne men en snodd i knapphålet på besökaren och hur konstigt det än kan låta var det knepigt att få loss den. Detta lockade till många skratt och lite extra tankeverksamhet.

- Ett annat mycket populärt inslag var vår tipstävling. Det var enkla frågor, men kunden måste gå runt i montern för att hitta svaren. Som pris lämnade vi Gibbs-, Sunlight- och Pierre Robert-produkter. Ca 2 500 personer besökte oss och gick tipsrundan och det betyder mellan 3-4% av samtliga 73 000 besökare på hela mässan. Den siffran är vi mycket stolta över, säger Peder.

PÅ CLEANEXPO I MALMÖ

Städmässan, som Leverindus deltar i vartannat år visa-

de LARS-ÅKE JOSEFSSON och representanterna på Skåne-regionen produkter för städning, mopptvätt och personlig hygien för mellan 4-5000 besökare.

- Vi hade en del jippon för att locka folk till vår monter, berättar Lars-Åke. Något som jag tror har stort reklamvärde är den här pinnen DU HAR FASTNAT FÖR LEVERINDUS, som kunden skall försöka ta bort från knapphålet. - En tipspromenad lockade ca 1500 besökare och man kunde vinna en necessär.

- En annan kul mässa var Scandic Hotel-mässan i Älvsjö den 25 november, berättar Lars-Åke vidare. Moderbolaget är ESSO. Restaurang- och hotellchefer från hela Sverige är inbjudna till s k riksmöte och i anslutning till det ordnas en liten mässa av Scandics leverantörer, däribland Leverindus.

RESTA XI

Storhushållsmässan i Malmö den 11-14 oktober, som besöktes av ca 27.000 personer från hotell, restauranger och storkök. - Leverindus hittar man i en monter på 50 m² i gult/grönt/vitt, berättar Hilding Karlsson, som man kunde träffa på mässan alla fyra dagarna.

- I montern visar vi, några från kontoret och fältet, våra nyheter. Speciellt det slutna disksystemet för maskindisk. - Yrkesinspektionen i Göteborg och Arbetarskyddsstyrelsen var mycket intresserade av detta.

Det här nya disksystemet införs nu hos Armén i Uddevalla, där en man betjänar fem diskmaskiner, berättar Hilding för Detergenten.

Nästa mässa av den här typen kommer att hållas i Stockholm och det blir GASTRONORD 1985.

På TEKNISKA MÄSSAN i Stockholm deltog Leverindus för första gången. Temat var "Rent och Tryggt med Leverindus".

Leverindus monter var så gott som alltid fylld med människor, som här på RESTA-mässan i Malmö.

Foto: G. Hofstedt.

Överstelöjtn. PER-OLOF CARLBAUM, t v, diskuterar arméns i Uddevalla nya disksystem med HILDING KARLSSON på RESTA XI.

PERSONAL meddelanden

Vi gratulerar till:

80 år

GÖSTA GRANQVIST 13/1

75 år

ARTHUR KARLSSON 10/1

70 år

MÄRTA ANDERSSON 7/1

60 år

ANNA-LISA GUSTAFSSON,
tvålpackningen 2/1

ALFRED JÖGI,
pulverpackningen 4/1

50 år

ANDERS KARLSSON,
förrådet 11/1

25 år i tjänst

HERMAN GUSTAFSSON,
flytande produkter 26/1

AINA KLERINGER,
tvålpackningen 27/1

20 år i tjänst

INGRID WIBERG, 10/1

LIISA HYNNINGEN, 29/1

båda flytande prod,

15 år i tjänst

SALME GAAL,
pulverpackningen 10/1

PER-GUNNAR NYSTRÖM
produktionsledning 15/1

ALICE ANDERSSON,
tvätteriet 28/1

KNUT LINDGREN,
tvålpackningen 28/1

10 år i tjänst

GÖRAN VISTRAND,
Leverindus 1/1

MED PÅ DRÖMGRÄNSEN

I publicitetsivern, när vi presenterade vinnarna i VIAs drömgräns-dragning, tappade vi bort tre namn bland vinnarna av ett 80 dl paket, nämligen LEIF ALKERSTEDT, ULLA ERIKSSON o. ÅKE JONSSON

TACK ✨ TACK

Vårt varma tack till AB Sunlight för de vackra blommorna vid BENGT ERIKSSONS bår.

*Gunborg
Siv med familj*

Nu har jag gått i (förtids) pension. Jag vill tacka företaget och alla arbetskamrater för trevligt samarbete under alla år samt för blommor och present vid "avskedsstunden"!

Iris Skoglund

Till företaget ett varmt tack för vänlig hägkomst på min 70-årsdag!

Bertil Eriksson

★ ★ ★

HOCKEY-BOCKEY

Rinkbandyn (eller som det hette förr "hockey-bockey") har dragit igång för höstsäsongen. Sunlight spelar i år i högsta divisionen. Laget har spelat två matcher, varav en förlustmatch mot SAAB och en vinstmatch mot Kommunal. Intresset är på topp och laget verkar komma fint igång efter uppmuntrande 7-4 mot Kommunal.

BRIDGE

Höstens bridgeutbyte med Centrifugalrör i Oxelösund spelades på Sunlight en fredagskväll i slutet av november. Sunlight vann stor-seger med 100 poäng. De tre bästa resultaten presterade:

L Arato/L Wahlstedt 155 p.
L-Å Söderbäck/
Y Andersson 137 "
M Blixth/A-G Franzén 134 "

MOTIONSGYMNASTIKEN

kör igång igen efter juluppehållet, tisdagen den 10 januari i Motionshallen kl. 16.30

OBS x OBS x OBS x OBS x OBS

Har Du kvarskatt?
Tänker Du betala in den själv?
I såfall måste Du va' vänlig uppvisa kvitto på gjord inbetalning senast den 2 januari hos Löneavdelningen. Tack!

BESÖK PÅ THIELSKA GALLERIET

Nästa års aktiviteter startar med en resa till Thielska Galleriet i Stockholm, onsdagen den 25 januari.

Vi delar bussen med SSAB:s Konstförening, Oxelösund. 25 platser står till vårt förfogande. Avfärd sker kl. 16.30 från Sunlight och beräknad hemkomst ca 24.00. Priset, som vi inte kan ange exakt nu, kommer att bli omkring 120:- för resa, inträde med rundvandring guidad av fil.dr Ulf Lindhe, en kall supé med en dryck. Du som är intresserad, kontakta Daga eller Monica på interntel. 109 eller 268.

Personal- ☆ ☆ butiken

TISDAGEN DEN 27 DECEMBER har personalbutiken stängt för inventering!

* * * * *

SIGNATUREN "EN KUND MINDRE TYVÄRR"

var snäll hör av Dig till Daga, interntel. 109 så att jag kan publicera Din insändare i nästa nr. Läs för övrigt artikeln på sidan 9!